

Brusel 5. května 2026
(OR. en)

8874/26

ECOFIN 569
UEM 159
FIN 626
ECB
EIB

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	4. května 2026
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	C(2026) 2647 final
Předmět:	Sdělení Komise Pokyny pro členské státy k provozním aspektům souvisejícím se závěrečnou fází a uzavřením Nástroje pro oživení a odolnost

Delegace naleznou v příloze dokument C(2026) 2647 final.

Příloha: C(2026) 2647 final

V Bruselu dne 30.4.2026
C(2026) 2647 final

Sdělení Komise

Pokyny pro členské státy k provozním aspektům souvisejícím se závěrečnou fází a uzavřením Nástroje pro oživení a odolnost

Sdělení Komise

Pokyny pro členské státy k provozním aspektům souvisejícím se závěrečnou fází a uzavřením Nástroje pro oživení a odolnost

1. OBECNÉ ZÁSADY

Nástroj pro oživení a odolnost je dočasný nástroj vytvořený v souvislosti s nepříznivými dopady krize způsobené onemocněním COVID-19 na podporu hospodářské, sociální a územní soudržnosti Unie. Jeho cílem je zlepšit odolnost, připravenost na krize, přizpůsobivost a potenciál růstu členských států tím, že jim poskytne finanční podporu na provádění reforem a investic stanovených v jejich plánech pro oživení a odolnost.

Nařízení (EU) 2021/241¹, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost, vstoupilo v platnost v únoru 2021. Nařízení bylo dvakrát změněno, a to nařízením (EU) 2023/435², které zahrnuje cíle REPowerEU, a nařízením (EU) 2024/795³, kterým se zřizuje Platforma strategických technologií pro Evropu (dále jen „STEP“). Je doplněn dvěma nařízeními v přenesené pravomoci, kterými se stanoví společné ukazatele⁴ a metodika sledování sociálních výdajů⁵.

Ve svém sdělení ze dne 4. června 2025 „*NextGenerationEU – Cesta do roku 2026*“⁶ Komise připomněla platný právní rámec a příslušné lhůty pro závěrečnou fázi provádění Nástroje pro oživení a odolnost. Nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost stanoví, že všechny milníky a cíle pro provádění reforem a investic musí být dokončeny do 31. srpna 2026⁷.

Tyto pokyny informují členské státy o závěrečných krocích provádění programu do konce roku 2026 a o platných postupech a povinnostech po roce 2026. Připomíná regulační rámec a poskytuje další informace o tom, jak Komise hodlá realizovat klíčové aspekty uzavření nástroje. Rovněž objasňuje pokračující povinnosti členských států, pokud jde o sledování, kontrolu, audit a uchování údajů po roce 2026, a stanoví konečná data pro povinnosti podávání zpráv související s Nástrojem pro oživení a odolnost.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost.

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/435 ze dne 27. února 2023, kterým se mění nařízení (EU) 2021/241, pokud jde o kapitoly REPowerEU v plánech pro oživení a odolnost, a nařízení (EU) č. 1303/2013, (EU) 2021/1060 a (EU) 2021/1755 a směrnice 2003/87/ES.

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/795 ze dne 29. února 2024, kterým se zřizuje Platforma strategických technologií pro Evropu (STEP) a mění směrnice 2003/87/ES a nařízení (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 a (EU) 2021/241.

⁴ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/2106 ze dne 28. září 2021, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost, stanovením společných ukazatelů a podrobných prvků srovnávacího přehledu oživení a odolnosti.

⁵ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/2105 ze dne 28. září 2021, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost, vymezením metodiky pro vykazování sociálních výdajů.

⁶ Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě: „*NextGenerationEU – Cesta do roku 2026*“, COM(2025) 310 final/2.

⁷ Články 18 a 20 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost a čl. 2 odst. 4 a v případě podpory v podobě půjčky čl. 3 odst. 4 příslušných prováděcích rozhodnutí Rady.

Cílem těchto pokynů je pomoci vnitrostátním orgánům při uplatňování nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost. K závaznému výkladu práva Unie je příslušný pouze Soudní dvůr Evropské unie.

2. PŘÍPRAVA NA UZAVŘENÍ PROGRAMU

2.1 Změny plánů pro oživení a odolnost

Aby bylo zajištěno řádné provádění plánů pro oživení a odolnost, doporučila Komise všem členským státům, aby do konce roku 2025⁸ provedly nezbytné změny svých plánů pro oživení a odolnost. Všechny členské státy k těmto změnám přistoupily nebo je právě provádějí.

V průběhu roku 2026 mohou objektivní okolnosti způsobit, že některé milníky a cíle již nebudou dosažitelné, a proto mohou členské státy v souladu s článkem 21 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost předložit Komisi odůvodněnou žádost o předložení návrhu na změnu prováděcího rozhodnutí Rady. Možnost takových revizí v roce 2026 je však omezena jak lhůtami pro provedení stanovenými v nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost, tak praktickými hledisky.

Vzhledem k tomu, že milníky a cíle musí být splněny do 31. srpna 2026, není možné, aby Rada přijímala změny plánů pro oživení a odolnost po 31. srpnu 2026. Navíc by pouze přijetí před 31. srpnem 2026 Komisi umožnilo posoudit žádosti o platbu předložené na základě těchto revidovaných prováděcích rozhodnutí Rady a přijmout související rozhodnutí o platbě včas, aby bylo možné platbu provést do 31. prosince 2026, jak stanoví čl. 24 odst. 1 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost.

2.2 Předkládání žádostí o změny plánů pro oživení a odolnost

Aby Komise mohla posoudit případné žádosti o změny plánů pro oživení a odolnost a příslušných prováděcích rozhodnutí Rady v souladu s harmonogramem uvedeným v oddíle 2.1, očekává se, že členské státy předloží své případné návrhy na změny prováděcích rozhodnutí Rady nejpozději do 31. května 2026.

V případě žádosti o změnu předložené po tomto datu se Komise nemůže zavázat, že dokončí své posouzení včas, aby Rada mohla přijmout revidované rozhodnutí do 31. srpna 2026.

⁸ COM(2025) 310, oddíl 3.1.

3. NAKLÁDÁNÍ S ŽÁDOSTMI O ZÁVĚREČNOU PLATBU, POZASTAVENÍ A ZRUŠENÍ PLATEB

3.1. Právní rámec

Podle čl. 20 odst. 5 písm. d) nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost musí být všechny milníky a cíle splněny do 31. srpna 2026. Jakákoli opatření k zajištění uspokojivého plnění milníků a cílů přijatá členskými státy po tomto datu nemohou být při posuzování žádostí o platbu zohledněna.

Komise posoudí uspokojivé plnění milníků a cílů zahrnutých v žádostech o závěrečnou platbu na základě *rámce pro posuzování milníků a cílů podle nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost*, který byl zveřejněn dne 21. února 2023⁹.

Všechny žádosti o platbu, včetně prohlášení řídicího subjektu, shrnutí provedených auditů a veškerých podpůrných důkazů nezbytných pro posouzení žádostí, musí být předloženy Komisi do 30. září 2026. Tato lhůta je v souladu s platnými dohodami o financování a dohodami o půjčce¹⁰. V případě potřeby by mělo být v prohlášení řídicího subjektu uvedeno, zda se jedná pouze o částečné dokončení, a v odůvodnění by měla být odpovídajícím způsobem uvedena případná omezení, odchylky nebo nedokončené prvky.

Všechny platby Komise musí být provedeny do 31. prosince 2026¹¹.

3.2. Harmonogram pro předložení důkazů a zpracování žádostí o závěrečnou platbu

V souladu se zavedenými procesy a postupy pro vyřizování žádostí o platbu v rámci Nástroje pro oživení a odolnost bude pro posuzování žádostí o platbu do konce roku 2026 platit následující (orientační) harmonogram a lhůty.

Po předložení žádostí o platbu do 30. září 2026 bude mít Komise podle čl. 24 odst. 3 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost dva měsíce na to, aby předložila předběžné posouzení uspokojivého splnění příslušných milníků a cílů. Komise hodlá tato předběžná posouzení předložit Hospodářskému a finančnímu výboru do 20. listopadu 2026. Komise bere na vědomí záměr Hospodářského a finančního výboru předložit své stanovisko do 8. prosince 2026 (pro všechna předběžná posouzení vydaná do 20. listopadu 2026), aby Komise mohla přijmout svá rozhodnutí o schválení plateb do 18. prosince 2026 a aby příslušné platby byly provedeny do 31. prosince 2026¹².

Během posuzování může Komise stále požadovat doplňující informace a/nebo provádět kontroly a kontroly na místě, jak předpokládá čl. 6 odst. 4 dohod o financování a čl. 7 odst. 4 dohod o půjčce. Nemá však v úmyslu pozastavit období posuzování, dokud členské státy

⁹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě Nástroj pro oživení a odolnost: po dvou letech. Jediný nástroj, který je ústředním prvkem zelené a digitální transformace EU, COM(2023) 99 final, příloha I.

¹⁰ Článek 6 dohod o financování z Nástroje pro oživení a odolnost a článek 7 dohod o půjčce z Nástroje pro oživení a odolnost.

¹¹ Ustanovení čl. 24 odst. 1 a 53. bod odůvodnění nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost, viz také čl. 3 odst. 9 nařízení Rady (EU) 2020/2094 ze dne 14. prosince 2020, kterým se zřizuje Nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po krizi COVID-19, a výjimky v něm uvedené.

¹² V souladu s článkem 24 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost a čl. 3 odst. 9 nařízení Rady (EU) 2020/2094 ze dne 14. prosince 2020.

nepředloží dodatečné nebo opravené dokumenty, pokud by to ohrozilo předložení předběžného posouzení Hospodářskému a finančnímu výboru do 20. listopadu 2026.

Jak je uvedeno ve sdělení Komise ze dne 4. června 2025 s názvem „*NextGenerationEU – Cesta do roku 2026*“, členské státy se důrazně vyzývají, aby plánovaly dopředu a zajistily, že úplné a spolehlivé důkazy budou předloženy co nejdříve a včas, aby se usnadnilo posuzování a zabránilo se zrušení závazků k financování. Vzhledem k tomu, že v průběhu období posuzování bude na výměnu informací mezi útvary Komise a orgány členských států velmi málo času, měly by být důkazy neformálně předávány útvarům Komise, jakmile budou k dispozici, a to ještě před formálním předložením posledních žádostí o platbu. Zvláště důležité to je v případě milníků a cílů, které jsou hodnoceny na základě výběru vzorků, u nichž je často k ověření uspokojivého splnění třeba několika výměn mezi orgány členského státu a útvary Komise.

3.3. Pozastavení plateb a neplnění milníků a cílů

Nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost stanoví, že všechny milníky a cíle musí být splněny do 31. srpna 2026. To má dopad na milníky a cíle, které jsou ovlivněny rozhodnutími o pozastavení plateb.

a) Do 31. srpna 2026

U všech milníků nebo cílů, u nichž je platba pozastavena, musí dotčený členský stát přijmout všechna nezbytná nápravná opatření do šesti měsíců od rozhodnutí o pozastavení – podle čl. 24 odst. 8 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost – a v každém případě nejpozději do 31. srpna 2026, aby bylo pozastavení zrušeno a pozastavená částka vyplacena (viz oddíl 3.1).

V případech, kdy je rozhodnutí o pozastavení k 31. srpnu 2026 stále v platnosti, by dotčené členské státy měly do 30. září 2026 předložit veškeré příslušné důkazy prokazující, že do 31. srpna 2026 přijaly nezbytná opatření k zajištění uspokojivého plnění příslušných milníků a cílů.

b) Po 31. srpnu 2026

Nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost neumožňuje, aby byla opatření přijatá po 31. srpnu 2026 posuzována kladně. V důsledku toho zahájení postupu pozastavení plateb, jak je popsáno v čl. 24 odst. 6 a 8 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost a jehož účelem je poskytnout členským státům čas na přijetí nezbytných opatření k zajištění uspokojivého splnění příslušného milníku (milníků) nebo cíle (cílů) ve lhůtě šesti měsíců, již po tomto datu není relevantní. Proto v případě, že některý milník nebo cíl nebude po 31. srpnu 2026 vyhodnocen jako uspokojivě splněný, Komise postup pozastavení plateb nezahájí.

Namísto toho zahájí postup snížení stanovený v čl. 24 odst. 8 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost, který může vést k přiměřenému snížení finančního příspěvku a případné půjčky. V souladu s rámcem pro snížení a zpětné získání prostředků v rámci Nástroje pro oživení a odolnost stanoveným v příloze IV sdělení Komise Pokyny k plánům pro oživení a odolnost¹³

¹³ C(2024) 4618.

Komise vypočítá dotčenou částku v souladu s metodikou uvedenou v příloze II svého sdělení ze dne 21. února 2023¹⁴, která se používá pro výpočet pozastavení plateb.

Komise proto informuje členský stát o tom, že příslušný milník nebo cíl předběžně nepovažuje za uspokojivě splněný, přičemž členský stát bude mít dva měsíce na předložení svých připomínek, než Komise přijme konečné posouzení. Současně se zahájením postupu snížení Komise přistoupí k přijetí prováděcího rozhodnutí, kterým se povoluje vyplacení zbývajících částky, a to na základě posouzení zbývajících milníků a cílů jako uspokojivě splněných (viz předchozí oddíl).

Pokud připomínky členského státu nezmění předběžné posouzení Komise, přijme Komise rozhodnutí o snížení finančního příspěvku nebo půjčky.

V případě, že připomínky členského státu vedou Komisi k úplnému nebo částečnému přehodnocení svého posouzení, postupuje se při platbě příslušné částky obdobně podle postupu uvedeného v předchozím oddíle. Komise v nezbytném rozsahu využije možnost stanovenou v 53. bodě odůvodnění nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost a v čl. 3 odst. 9 nařízení Rady (EU) 2020/2094 ze dne 14. prosince 2020, aby zajistila, že platby členským státům mohou být provedeny.

3.4. Zacházení se zrušením dříve splněných milníků a cílů

V souladu s čl. 24 odst. 3 druhou větou nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost „[u]spokojivé splnění milníků a cílů předpokládá, že opatření týkající se dříve uspokojivě splněných milníků a cílů nebyla dotčeným členským státem zrušena“. Komise objasnila uplatňování tohoto ustanovení v rámci pro zrušení milníku nebo cíle v rámci Nástroje pro oživení a odolnost přijatém dne 19. září 2023¹⁵.

Vzhledem k tomu, že zrušení je neodmyslitelně spojeno s posuzováním žádostí o platbu, Komise zajistí, aby každé zrušení členským státem bylo vyřešeno – buď dotčeným členským státem, nebo Komisí – do doby provedení závěrečné platby.

Pokud Komise po 31. srpnu 2026 usoudí, že došlo ke zrušení, zahájí postup snížení podle čl. 24 odst. 8 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost, aby se rozpočet Unie dostal do stejné situace, jako kdyby zrušený milník nebo cíl nebyl nikdy považován za uspokojivě splněný. V souladu s rámcem pro zrušení milníku nebo cíle v rámci Nástroje pro oživení a odolnost¹⁶ Komise vypočítá dotčenou částku v souladu s metodikou pozastavení uvedenou v příloze II svého sdělení ze dne 21. února 2023¹⁷.

Současně se zahájením postupu snížení Komise přistoupí k přijetí prováděcího rozhodnutí, kterým se povoluje vyplacení zbývajících částky, a to na základě posouzení milníků a cílů jako

¹⁴ COM(2023) 99, příloha II.

¹⁵ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě o provádění Nástroje pro oživení a odolnost: posun vpřed, COM(2023) 545, příloha II.

¹⁶ COM(2023) 545, příloha II.

¹⁷ COM(2023) 99, příloha II.

uspokojivě splněných. To znamená, že částka dotčená zrušením se odečte od rozhodnutí o závěrečné platbě a může mít vliv až na celou částku rozhodnutí o platbě.

Členský stát bude mít dva měsíce na předložení svých připomínek. Připomínky členského státu by měly buď prokázat, že ke zrušení nedošlo, nebo že členský stát přijal nezbytná opatření k zajištění toho, že daný milník nebo cíl bude opět uspokojivě splněn. Vzhledem k tomu, že zrušení jsou spojena s platbami, budou zohledněna opatření přijatá členským státem do data vydání prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se platba povoluje.

Pokud připomínky členského státu vedou Komisi k (částečnému) přehodnocení jejího posouzení, že milník nebo cíl byl zrušen, přijme Komise na tomto základě rozhodnutí o schválení vyplacení části nebo celé zbývající částky platby. Komise v nezbytném rozsahu využije možnost stanovenou v 53. bodě odůvodnění nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost a v čl. 3 odst. 9 nařízení Rady (EU) 2020/2094 ze dne 14. prosince 2020, aby zajistila, že platby členským státům mohou být provedeny.

Pokud Komise tvrdí, že jeden nebo více milníků a cílů bylo zrušeno v době vydání prováděcího rozhodnutí Komise o schválení platby nebo sdělení, že celá částka platby je ovlivněna zrušením, přijme odpovídající rozhodnutí o snížení.

V této souvislosti by členské státy měly v roce 2026 aktivně sledovat riziko zrušení, aby se předešlo tomu, že zrušení ovlivní posouzení posledních žádostí o platbu.

Počínaje rokem 2027 bude Komise v rámci evropského semestru i nadále každoročně sledovat provádění doporučení pro jednotlivé země, včetně těch, která jsou předmětem opatření Nástroje pro oživení a odolnost.

3.5. Závěrečná prohlášení řídicího subjektu a závěrečná shrnutí auditů

Ustanovení čl. 22 odst. 2 písm. c) nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost stanoví, že k žádosti o platbu musí být přiloženo prohlášení řídicího subjektu a shrnutí auditů. V souladu s konečnou lhůtou pro předložení žádostí o platbu jsou proto členské státy povinny předložit závěrečná prohlášení řídicího subjektu a shrnutí auditů přiložená k poslední žádosti o platbu do 30. září 2026.

Při plánování vnitrostátních auditů v roce 2026 se členské státy vyzývají, aby zohlednily počet milníků a cílů, které mají být zahrnuty do poslední žádosti o platbu, aby zajistily odpovídající rozsah auditu a poskytly včasné ujištění na podporu závěrečného prohlášení řídicího subjektu.

Po prohlášeních řídicího subjektu nebo shrnutích auditů, které jsou přiloženy k poslední žádosti o platbu, se žádná prohlášení řídicího subjektu nebo shrnutí auditů neočekávají. Jak je však uvedeno v oddíle 6, povinnost členských států pokračovat v kontrolách a auditech a hlásit jejich výsledky, jakož i (podezření na) nesrovnalosti v souladu s článkem 22 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost zůstává zachována. Kromě toho se členské státy žádají, aby útvarům Komise sdělily také veškeré výsledky *ex post* týkající se milníků a cílů, které by byly uzavřeny po předložení poslední žádosti o platbu a po poslední platbě.

4. FINANČNÍ ŘÍZENÍ PŘI UZAVŘENÍ

4.1. Včasné zúčtování předběžného financování

Pokud členský stát obdržel předběžné financování podle článku 13 nebo 21d nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost, příslušná částka předběžného financování se poměrně odečte od následných plateb finančního příspěvku a půjček na základě výše vyplacené částky. Členské státy mohou požádat o odečtení dalších částek od žádostí o platbu, aby bylo možné dříve zúčtovat předběžné financování. Mechanismus zúčtování je uveden v článku 5 dohody o financování a v článku 6 dohody o půjčce.

Členské státy by měly zajistit, aby veškeré předběžné financování ze všech dostupných zdrojů financování (tj. pocházejících z fondu NextGenerationEU, z dražeb povolenek ze systému obchodování s emisemi (dále jen „ETS“) a z převodů z rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu (dále jen „BAR“)) bylo plně zúčtováno do 31. prosince 2026. Podle dohod o financování budou částky, které nebudou do tohoto data zúčtovány, předmětem zpětného získávání. Podle dohod o půjčce se částky, které nebudou do tohoto data zúčtovány, stanou okamžitě splatnými a Komise je může získat zpět započtením proti jakékoli pohledávce vůči členskému státu v rámci Nástroje pro oživení a odolnost nebo jiného programu EU.

Aby se zmírnila tato potřeba zpětného získávání prostředků, doporučuje se členským státům, aby před předložením poslední žádosti o platbu požádaly o zúčtování celé neuhrazené částky předběžného financování. Toto včasné zúčtování zjednoduší finanční uzavření Nástroje pro oživení a odolnost pro členské státy i Komisi, sníží administrativní náročnost v poslední rozhodující fázi provádění a zmírní rizika spojená s případným zpětným získáváním prostředků nebo předčasným splácením. V širším měřítku přispívá k řádnému finančnímu řízení tím, že při uzavření lépe sladí výplaty s finančními potřebami. Rovněž by se minimalizoval dopad na vnitrostátní rozpočty, protože by se odstranila potřeba vymáhat nezúčtovaný rozdíl po skončení Nástroje pro oživení a odolnost.

4.2. Konečné zrušení závazků z důvodu nedostatečného plnění na konci Nástroje pro oživení a odolnost

V případě finančních příspěvků i půjček bude jakákoli nevyužitá částka příspěvku EU podle dohod o financování a půjčce přidělena členskému státu zrušena po splnění všech příslušných právních a platebních závazků. Takové zrušení závazku nevyžaduje změnu dohod o financování a půjčce. Proces zrušení závazku závisí na tom, který ze tří zdrojů financování Nástroje pro oživení a odolnost se ruší.

Konkrétně:

1. Pokud jde o finanční příspěvky a půjčky v rámci programu NextGenerationEU, Komise zruší veškeré částky přidělené konkrétnímu členskému státu, které nebudou vyplaceny do 31. prosince 2026, s výhradou zbývajících závazků nebo postupů s možným finančním dopadem.

2. Pokud jde o prostředky převedené z rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu (dále jen „BAR“), Komise zruší veškeré částky přidělené konkrétnímu členskému státu, která nebudou vyplaceny do 31. prosince 2026, s výhradou zbývajících závazků nebo postupů s možným finančním dopadem.

3. Pokud jde o finanční prostředky uvolněné prostřednictvím dražeb povolenek ze systému obchodování s emisemi (dále jen „ETS“), Komise zruší veškeré částky přidělené konkrétnímu členskému státu, které nebudou vyplaceny do 31. prosince 2026, s výhradou zbývajících závazků nebo postupů s možným finančním dopadem.

5. POVINNOSTI PODÁVAT ZPRÁVY

Zatímco nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost stanoví datum ukončení provádění Nástroje pro oživení a odolnost, nařízení ani obě nařízení v přenesené pravomoci nestanoví datum ukončení požadavků na podávání zpráv. Aby se minimalizovala administrativní práce spojená se shromažďováním údajů a zároveň zajistila nezbytná transparentnost a dostupnost údajů pro následné hodnocení Nástroje pro oživení a odolnost, Komise očekává, že členské státy budou podávat zprávy po roce 2026 pouze ve velmi omezených případech, jak je uvedeno v následujících oddílech.

5.1. Závěrečné pololetní zprávy o milnících a cílech

V souladu s článkem 2 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/2106 se zprávy o pokroku dosaženém při plnění plánů pro oživení a odolnost členských států podávají každoročně nejpozději do 30. dubna a 15. října. Nicméně vzhledem k tomu, že milníky a cíle musí být splněny do 31. srpna 2026 a poslední žádosti o platbu musí být předloženy do 30. září 2026, Komise již bude mít k dispozici stanovisko členského státu k pokroku dosaženému při plnění všech milníků a cílů v plánech pro oživení a odolnost. Z tohoto důvodu by bylo podávání zpráv k 15. říjnu 2026 nadbytečné. Poslední kolo podávání zpráv by tedy mělo proběhnout do 30. dubna 2026.

5.2. Závěrečné pololetní zprávy o společných ukazatelích

V souladu s článkem 29 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost a článkem 2 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/2106 jsou členské státy povinny podávat zprávy o společných ukazatelích dvakrát ročně, a to do 28. února a 31. srpna.

Vzhledem k významu společných ukazatelů jako důležitých ukazatelů výstupů a výsledků, zpožděním při shromažďování údajů a potřebě shromáždit nejlepší dostupné údaje pro následné hodnocení, které má být provedeno do 31. prosince 2028, musí členské státy podat zprávu o společných ukazatelích dvakrát v roce 2027 a v únoru 2028 předložit závěrečnou zprávu o společných ukazatelích. V rámci závěrečného kola podávání zpráv musí členské státy

konsolidovat všechny dříve odhadnuté hodnoty. Pokud to není možné, musí členské státy poskytnout konečný odhad a vysvětlení použité metodiky.

5.3. Závěrečná zpráva o 100 konečných příjemcích, kteří obdrží nejvyšší částku finančních prostředků

V souladu s článkem 25a nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost musí členské státy dvakrát ročně podat zprávu o 100 konečných příjemcích, kteří obdrží nejvyšší částku finančních prostředků v rámci plánů pro oživení a odolnost. V souladu s pokyny Komise musí všechny členské státy aktualizovat údaje, jež zveřejňují na svých vnitrostátních portálech, nejméně dvakrát ročně a jsou vyzývány, aby tyto aktualizované údaje poskytovaly Komisi současně s pololetními zprávami v dubnu a říjnu.

Aby bylo možné zohlednit zpoždění v dostupnosti údajů a poskytnout informace o konečném využití finančních prostředků, musí členské státy pokračovat v aktualizaci svých vnitrostátních portálů dvakrát ročně a poslední pololetní aktualizaci údajů o konečných příjemcích poskytnout Komisi v dubnu 2028.

Jak vyžaduje čl. 25a odst. 4 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost, členské státy musí navíc spravovat vnitrostátní portály nejméně do 31. prosince 2028, přičemž musí splnit svou povinnost ze zveřejněného souboru údajů dva roky po skončení rozpočtového roku, v němž bylo financování příslušným konečným příjemcům vyplaceno, odstranit veškeré osobní údaje.

5.4. Průběžné podávání zpráv o výdajích souvisejících s klimatem

V souladu se závěry Rady o zelených dluhopisech nástroje Next Generation EU 7817/21¹⁸ financuje Komise část výplat z Nástroje pro oživení a odolnost pomocí zelených dluhopisů NGEU, které se opírají o pevný a důvěryhodný rámec včetně požadavku na využití výnosů. V souladu s tím článek 7 dohody o financování a článek 8 dohody o půjčce vyžadují, aby členské státy, které předkládají žádost o platbu v rámci Nástroje pro oživení a odolnost, vykázaly kumulativní výdaje vynaložené na reformy a investice s pozitivním klimatickým koeficientem, které tvoří základ pro zprávy Komise o využití výnosů ze zelených dluhopisů. Provádění některých z těchto opatření na vnitrostátní úrovni může pokračovat i po roce 2026. Členské státy by proto měly pokračovat ve vykazování údajů o kumulativních výdajích na reformy a investice související s klimatem, dokud vykazované částky nebudou odpovídat odhadovaným nákladům na konkrétní opatření nebo podopatření s pozitivním klimatickým koeficientem, nebo dokud se neočekávají žádné další výdaje, nebo do 31. prosince 2031, podle toho, co nastane dříve. Toto podávání zpráv by mělo probíhat nejméně dvakrát ročně (do konce června a do konce prosince). Pokud nedošlo k žádným změnám nebo pokud jsou výdaje na opatření dokončeny a neočekávají se žádné další výdaje, mělo by to být rovněž oznámeno. Komisi bude pro tento účel nadále poskytovat nástroj pro podávání zpráv.

¹⁸ Závěry Rady o zelených dluhopisech nástroje Next Generation EU – schválení (2021), 7817/21.

6. KONTROLA, AUDIT A UCHOVÁVÁNÍ ÚDAJŮ PO ROCE 2026

Dohody o financování a půjčce podepsané mezi Komisí a členskými státy za účelem provádění Nástroje pro oživení a odolnost vyžadují, aby členské státy přijaly určitá opatření na ochranu finančních zájmů Unie¹⁹. Tyto povinnosti zahrnují předběžné a následné kontroly a auditní činnost, jakož i vedení záznamů a podávání zpráv. V souladu s čl. 22 odst. 1 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost mohou členské státy vycházet ze svých obvyklých vnitrostátních systémů řízení rozpočtu.

Povinnost členských států chránit finanční zájmy Unie se vztahuje na opatření podporovaná Nástrojem pro oživení a odolnost bez ohledu na načasování případných plateb Unie členskými státem, a to i po roce 2026.

Komise připomíná, že ustanovení nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost se vztahují pouze na reformy a investice zahrnuté v příslušných prováděcích rozhodnutích Rady. Komise dále připomíná, že ustanovení nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost se vztahují na veškeré náklady vynaložené na provádění konkrétního opatření Nástroje pro oživení a odolnost, které je zahrnuto v prováděcích rozhodnutích Rady, zatímco to, co bylo původně odhadnuto nebo zařazeno do rozpočtu, není pro toto určení relevantní.

6.1. Pokračující vnitrostátní kontroly a audity

Závazky vyplývající z dohod o financování a případně z dohod o půjčce podepsaných mezi Komisí a členskými státy nemají konečné datum. Pokud jde o vnitrostátní kontroly a audity po roce 2026, Komise zdůrazňuje zejména tyto povinnosti:

Členské státy musí v souladu s klíčovými požadavky 3 a 4 dohod o financování a půjčce zajistit **vhodná opatření a postupy k zajištění plnění milníků a cílů** a přesnosti vykazovaných informací, včetně předběžných i následných kontrol a auditů. Ačkoli všechny předběžné kontroly musí proběhnout před předložením žádosti o platbu, pokud nejsou následné práce na plnění milníků a cílů dokončeny do předložení žádosti o platbu, členské státy se vyzývají, aby je dokončily do doby poslední platby a nejpozději do prvního čtvrtletí roku 2027. Členské státy se vyzývají, aby tyto výsledky sdílely s Komisí, jakmile budou k dispozici.

Členské státy musí v souladu s čl. 22 odst. 1 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost²⁰ a klíčovými požadavky 1 a 2 zajistit účinné a efektivní **předběžné kontroly na ochranu finančních zájmů Unie**. Tyto předběžné kontroly zahrnují kontroly před provedením jakýchkoli plateb souvisejících s opatřeními Nástroje pro oživení a odolnost ze strany členských států (tj. platby zhotovitelům, konečným příjemcům atd.). Povinnost pokračovat v těchto předběžných kontrolách trvá, dokud členský stát neprovede všechny tyto platby, i když k nim může dojít až po roce 2026. Ve specifických případech finančních nástrojů, dotačních

¹⁹ Ustanovení čl. 11 odst. 1 dohody o financování a čl. 20 odst. 1 dohody o půjčce.

²⁰ Ustanovení čl. 22 odst. 1 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost stanoví, že „[p]ři provádění tohoto nástroje přijmou členské státy jakožto příjemci finančního příspěvku nebo půjčky v rámci tohoto nástroje veškerá vhodná opatření k ochraně finančních zájmů Unie a k zajištění toho, aby využívání finančních prostředků v souvislosti s opatřeními podporovanými z tohoto nástroje bylo v souladu s platným unijním a vnitrostátním právem, zejména pokud jde o předcházení podvodům, korupci a střetu zájmů a o jejich odhalování a nápravu“.

programů a kapitálových vkladů, pro které členské státy podepsaly právní dohody v souladu s požadavky prováděcího rozhodnutí Rady, včetně ustanovení týkajících se ochrany finančních zájmů Unie, se od členských států očekává, že zajistí, aby tato opatření byla prováděna v souladu s těmito příslušnými právními dohodami a veškerými kontrolními a auditními povinnostmi v nich obsaženými.

Kromě předběžných kontrol musí členské státy v souladu s čl. 22 odst. 1 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost a klíčovými požadavky 1, 2 a 5 nadále provádět **následné kontroly a přiměřené a nezávislé audity, aby zajistily ochranu finančních zájmů Unie**. Tyto následné kontroly a audity zahrnují kontroly a audity prováděné po provedení jakýchkoli plateb souvisejících s opatřeními Nástroje pro oživení a odolnost členským státem a týkají se zejména přecházení podvodům, korupci a střetu zájmů a jejich odhalování a nápravy, jakož i dvojího financování. Členské státy musí tyto následné kontroly a audity provádět až do splnění svých povinností. Od členských států se rovněž očekává, že do plánování příslušných vnitrostátních orgánů zahrnou následné kontroly a audity na ochranu finančních zájmů Unie, a to až do doby, než budou provedeny všechny platby související s opatřeními Nástroje pro oživení a odolnost ze strany členských států a budou podrobeny těmto kontrolám a auditům, zpravidla na základě rizika. Kontroly a audity založené na riziku by se měly zaměřit na konkrétní vysoce riziková témata (např. střet zájmů, podvody, korupce, dvojí financování) nebo konkrétní vysoce rizikové případy. Obvykle se očekává, že plánované následné kontroly a audity proběhnou v roce 2027, případně v roce 2028.

Kromě plánované práce na následných kontrolách a auditech musí členské státy i nadále reagovat na zprávy o nesrovnalostech, zejména v souvislosti s podvody, korupcí a střetem zájmů, a pokračovat ve vyšetřování takových případů souvisejících s opatřeními Nástroje pro oživení a odolnost kdykoli v budoucnu.

Členské státy musí v souladu s klíčovým požadavkem 2 pokračovat v přijímání vhodných opatření k vymáhání neoprávněně získaných finančních prostředků.

Jak je uvedeno v oddíle 3.5, po předložení žádosti o závěrečnou platbu se neočekávají žádná další prohlášení řídicího subjektu ani shrnutí auditů. Členské státy se nicméně žádají, aby Komise předložily výsledky svých kontrol a auditů, jakmile budou k dispozici, a to prostřednictvím platformy „EU Send“²¹, pokud Komise nestanoví jinak. Komise může provádět audity, aby zkontrolovala, zda členské státy nadále plní výše uvedené povinnosti.

Komise posoudila každý vnitrostátní kontrolní systém jako přiměřený v souladu s čl. 19 odst. 3 písm. j) nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost. Ačkoli členské státy nejsou povinny zachovat po roce 2026 přesné struktury, které posoudila Komise a které byly použity během provádění Nástroje pro oživení a odolnost v letech 2021–2026, musí členské státy zajistit přiměřenost zavedených struktur pro příslušné požadavky a funkce. Rozhodnutí o tom, které struktury budou zachovány i po roce 2026, je na členských státech, například s ohledem na intenzitu kontrol, které je třeba provádět, a na efektivitu nákladů. Od členských států se

²¹ EU SEND je internetová platforma pro výměnu dokumentů, která zajišťuje bezpečný přenos dokumentů mezi Komisí a externími zúčastněnými stranami.

očekává, že budou Komisi informovat o všech změnách jednotného kontaktního místa v souladu s článkem 14 dohody o financování a klíčovým požadavkem 1. Od tohoto jediného kontaktního místa se očekává, že bude koordinovat reakce na jakékoli žádosti Komise, úřadů EPPO a OLAF, EÚD nebo jiných příslušných orgánů a navazující opatření.

6.2. Uchovávání informací a přístup k nim

Několik ustanovení vyžaduje, aby členské státy uchovávaly údaje týkající se opatření Nástroje pro oživení a odolnost, která jsou relevantní i po 31. prosinci 2026, a zajistily k nim přístup. Konkrétně:

- Ustanovení čl. 11 odst. 1 písm. c) dohody o financování a čl. 20 odst. 1 písm. c) dohody o půjčce vyžadují, aby členské státy shromažďovaly údaje o konečných příjemcích finančních prostředků, zhotovitelích, dodavatelích nebo poskytovatelích, subdodavatelích a skutečných majitelích a zajistily k nim přístup.
- Podle čl. 11 odst. 1 písm. d) dohody o financování a čl. 20 odst. 1 písm. d) dohody o půjčce jsou členské státy povinny vést záznamy v souladu s článkem 133 finančního nařízení²².
- Ustanovení čl. 12 odst. 2 dohody o financování a čl. 21 odst. 2 dohody o půjčce ukládají další požadavky na uchovávání a předkládání odpovídajících podkladů prokazujících, že plán pro oživení a odolnost byl řádně proveden, že jeho provádění je v souladu s povinnostmi uvedenými v dohodě o financování a dohodě o půjčce a že byly uspokojivě splněny milníky a cíle stanovené v prováděcím rozhodnutí Rady.

Podle článku 133 finančního nařízení (přepřacované znění), článku 12 dohody o financování a článku 21 dohody o půjčce by měly být údaje uchovávány po dobu pěti let počínaje datem závěrečné platby. V zájmu zajištění jednotného přístupu Komise vyzývá všechny členské státy, aby zajistily uchovávání a dostupnost údajů alespoň do 31. prosince 2031. Kromě toho se podle čl. 133 odst. 2 finančního nařízení tyto údaje, záznamy a dokumenty týkající se auditů, odvolání, soudních sporů a vymáhání pohledávek v souvislosti s právními závazky nebo vyšetřováním úřadu OLAF uchovávají až do ukončení těchto auditů, odvolání, soudních sporů, vymáhání pohledávek nebo vyšetřování. Pokud jsou tyto údaje požadovány v rámci auditů, kontrol nebo vyšetřování, měly by být poskytnuty Komisi, Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF), Evropskému účetnímu dvoru (EÚD) a Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO).

²² Článek 133 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509 ze dne 23. září 2024, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (přepřacované znění) (Úř. věst. L, 26.9.2024, s. 1), kterým se nahrazuje článek 132 předchozího znění finančního nařízení.

6.3. Pokračující kontroly, audity a vyšetřování ze strany EU

V souladu s podmínkami dohod o financování a dohod o půjčce²³ bude Komise i nadále uplatňovat svá práva na vykonávání ověřování, přezkumů, kontrol a auditů provádění plánů pro oživení a odolnost až do pěti let po závěrečné platbě.

Tyto kontrolní činnosti se týkají informací a zdůvodnění poskytnutých pro uspokojivé splnění milníků a cílů; předcházení podvodům, korupci a střetu zájmů poškozujících finanční zájmy Unie a jejich odhalování a nápravy, včetně uplatňování článku 11 dohody o financování, a uplatňování čl. 4 odst. 2 dohody o financování v souvislosti s dvojím financováním. Dále, jak je stanoveno v čl. 12 odst. 3 dohody o financování a čl. 21 odst. 3 dohody o půjčce, mohou úřady OLAF, EPPO a Evropský účetní dvůr uplatňovat svá práva.

Kromě požadavku na uchovávání a zpřístupňování údajů, záznamů a dokumentů (oddíl 6.1) jsou členské státy povinny spolupracovat při výše uvedených ověřováních, přezkumech, kontrolách, auditech a vyšetřováních. Členské státy proto umožní úředníkům Komise, OLAF, EÚD a případně EPPO přístup na místa a do prostor, kde byly provedeny investice a reformy financované v rámci Nástroje pro oživení a odolnost, a uloží podobné povinnosti všem konečným příjemcům vyplacených finančních prostředků. Členské státy se vyzývají, aby určily jednotné kontaktní místo (viz bod 6.1) nebo jiné specializované kontaktní místo pro zodpovídání dotazů nebo zprostředkování kontaktu v souvislosti s výše uvedenými ověřováními, přezkumy, kontrolami, audity a vyšetřováními po roce 2026.

Komise bude i nadále sledovat svá auditní doporučení vydaná po 31. prosinci 2026, jakož i ta, která byla vydána před tímto datem, ale jsou stále otevřená. Komise bude i nadále uplatňovat své právo zapojit se do zpětného získávání finančních prostředků v případech stanovených v rámci „Snížení a zpětné získání finančních prostředků v rámci Nástroje pro oživení a odolnost“²⁴. Komise případně zajistí účinné provádění finančních doporučení úřadu OLAF.

6.4. Pokračující postupy pro hlášení nesrovnalostí (podezření na nesrovnalosti)

Zatímco v současné době musí členské státy hlásit (podezření na) nesrovnalosti Komisi prostřednictvím prohlášení řídicího subjektu a shrnutí auditů, které jsou přiloženy k žádostem o platbu, po poslední žádosti o platbu se prohlášení řídicího subjektu předkládat nebudou. Proto, a aby bylo zajištěno, že (podezření na) nesrovnalosti budou hlášeny i po podání žádosti o závěrečnou platbu, vyzývá Komise členské státy, aby k tomuto účelu využívaly systém pro řízení nesrovnalostí (dále jen „IMS“). Kromě toho se členské státy vyzývají, aby všechny takové případy hlásily také GŘ ECFIN prostřednictvím platformy „EU Send“²⁵.

²³ Článek 12 dohody o financování a článek 21 dohody o půjčce.

²⁴ C/2024/4990 – Sdělení Komise – Pokyny k plánům pro oživení a odolnost, příloha IV.

²⁵ GŘ ECFIN vytvoří pro každý členský stát zvláštní kanál, který bude sloužit jako platforma pro hlášení případů podezření na podvod.

Kromě toho jsou členské státy v souladu s ustanoveními nařízení o úřadu OLAF č. 883/2013²⁶ povinny zachovávat vhodné postupy, aby zajistily, že možné případy podvodu, úplatkářství nebo jiné protiprávní činnosti poškozující finanční zájmy Unie budou pro účely vyšetřování hlášeny úřadu OLAF²⁷. Po předložení posledního prohlášení řídicího subjektu a souhrnu auditů je proto třeba tyto případy stále hlásit úřadu OLAF bez jakéhokoli prodlení a časového omezení. S ohledem na článek 325 SFEU a podle čl. 8 odst. 3 nařízení o úřadu OLAF mají členské státy povinnost, pokud tomu nebrání vnitrostátní právní předpisy, neprodleně předat úřadu OLAF na jeho žádost nebo z vlastního podnětu veškeré informace, dokumenty nebo údaje, které považují za významné a týkají se boje proti podvodům, úplatkářství nebo jinému protiprávnímu jednání ohrožujícímu finanční zájmy Evropské unie.

Kromě toho mají členské státy, které se účastní posílené spolupráce pro úřad EPPO, v souladu s čl. 24 odst. 1 nařízení Rady (EU) 2017/1939²⁸ povinnost hlásit úřadu EPPO podezření na trestné jednání. Nahlášení jakéhokoli jednání, které by mohlo představovat trestný čin v působnosti úřadu EPPO, by mělo být provedeno prostřednictvím specializované IT platformy úřadu EPPO.

Členské státy musí poskytnout informace o skutečnostech a zjištěních stanovených v rámci pravomocných rozsudků nebo pravomocných správních rozhodnutí s odkazem na důvody uvedené v čl. 138 odst. 1 písm. c) bodě iv) a písm. d) finančního nařízení, jakmile se o těchto informacích dozvědí, v souladu s čl. 36 odst. 8 finančního nařízení. Komise vyzývá členské státy, aby k tomuto účelu využívaly systém pro řízení nesrovnalostí (dále jen „IMS“).

²⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999.

²⁷ Zprávy pro vyšetřovací účely by měly být zasílány na e-mailovou adresu jednotného kontaktního místa úřadu OLAF (OLAF-FMB-SPE@ec.europa.eu).

²⁸ Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce.